

Leeftijd biologische koeien

In de biologische melkveehouderij is het streven naar een duurzame en gezonde koe al jarenlang in de praktijk gebracht. In het algemeen wordt er minder jongvee aangehouden dan op gangbare bedrijven en is de neiging om het laatste stukje genetische vooruitgang mee te pakken minder groot dan op sommige gangbare bedrijven. Bij de stierenkeuze blijft er, bij het wat lagere productieniveau, voldoende ruimte om ook op andere kenmerken dan melkproductie te letten. Alle stieren op de lijsten van de meeste stamboeken hebben voldoende genetische potentie om het productieniveau op de meeste biologische melkveebedrijven te handhaven.

Voor het onderzoek naar de gezondheid van biologisch melkvee zijn van 95 biologische melkveebedrijven de gegevens van de koeien beschikbaar over een periode van 3 jaar. Voor de periode december 2002 t/m november 2003 is de gemiddelde leeftijd van de koeien en de gemiddelde leeftijd bij afkalven berekend.

Gemiddelde leeftijd 5.00 jaar

In tabel 1 zijn de gemiddelden van 6.919 koeien opgenomen. Op de 95 bedrijven zijn de koeien bij de laatste melkproductiecontrole gemiddeld 5 jaar oud. Die koeien waren bij afkalven gemiddeld 4 jaar en 5 maanden oud, gemiddeld dus ca 7 maand jonger. Dit kengetal staat ook op de MPR-uitslag. Uit de NRS-statistieken van 2003 blijkt dat gangbare koeien in de periode september 2002 t/m augustus 2003 gemiddeld 4 jaar en 8 maanden zijn; 4 maanden jonger dan biologische koeien.

Op het bedrijf met de oudste veestapel zijn de koeien 30 maanden ouder dan op het bedrijf met de jongste veestapel en kalven ze gemiddeld 2,2 keer vaker af, ofwel twee keer zo vaak als op het bedrijf met de jongste koeien. Verder blijkt dat de koeien op de kleinere bedrijven gemiddeld ouder zijn dan op de grotere bedrijven (zie tabel 2), ook als gecorrigeerd wordt voor een zeer groot bedrijf in de klasse met de jongste koeien.

Afkalfleeftijd vaarzen: 2.03 jaar

De gemiddelde leeftijd van de vaarzen bij afkalven is 2.03 jaar/maanden met een variatie tussen bedrijven van 1.11 t/m 2.09 jaar/maanden. Daarmee is de opfok gemiddeld een maand langer dan landelijk volgens NRS-statistieken.

Tabel 1. Gemiddelde leeftijd in j.m van biologische koeien op 95 bedrijven in 2003

Kengetal	Aantal koeien	Leeftijd laatste MPR	Leeftijd bij afkalven	Aantal lactaties
Gemiddelde	73	5.00	4.05	3.0
Minimum	30	3.10	3.04	2.1
Maximum	344	6.06	5.10	4.3

Tabel 2. Aantal bedrijven en aantal koeien per bedrijf per leeftijdsklasse in 2003

Leeftijd veestapel (j.m)	< 4.06	4.06 – 4.11	5.00 – 5.05	> 5.05
Aantal bedrijven	15	30	35	15
Totaal aantal koeien per bedrijf	92	73	66	65

Gidi Smolders
September 2004